

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Készítő: 10 1. — kr.
Felvező: 5 " — " —
Nyelvtan: 2 " — " —
Egy óra: 1 " — " —
Egyes szám ára 4 kr.

Felölös szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Főmunkatárs: IZ MÓRICZ PÁL.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Nagyobb hirdetésre a többször
kérlek az alka szerinti jutányos áron vevetnek fel. Helyez-
désük külön bejegyzést 30 kr.

Magyarország, mint mezőgazdasági állam.

Debreczen, szept. 22.

Akárhogy bizonyítottuk ezt eddig, akárhogy érveltünk a mellett, hogy Magyarország jövője csak úgy biztosítható, ha gazdasági politikája a mezőgazdaságon alapul, a kormány és pártja legfeljebb vállalt vont s azzal ütötte el a dolgot, hogy ez csak elavult nézet s régen meghaladott álláspont. Büszkén mutogattak a füstölő gyárkérményekre s eltitkolva azt, hogy azokat a vállalatokat nagyrészt csak a mesterséges erőszakolás s a semmiképen sem indokolható állami támogatás, sőt egyenesen az állam pénzére való spekuláció hozta létre, el akarták hitetni a világgal s az országgal, hogy Magyarország ma már ipari állam s függetlenné vált a földműveléstől. Annál különösebb, hogy most annyi év után egyszerre csak a makacsok táborából halljuk annak proklamációját, hogy Magyarország még mindig par excellence agrikultur állam s halljuk azokat az elveket hangoztatni, a melyeket mi eddig süket füleknél prédikáltunk. Nem kutatjuk ez üdvös fordulat indokait, meglehet, hogy meggyőződésből fakadt, meglehet, hogy csak taktikai fogással van dolgunk, de az is meglehet, hogy az elszomorító valóság kényszerítette a kormányt az igazság bevallására. Mindegy, a makacs tagadás bástyáin

rés üttetett s azon a részen át előbb-utóbb mégis csak bejuthatnak a józan érvek s komoly figyelemzetelek a tévelygők táborába.

Az is különös, hogy a magyar kormány restelle eddigi tévedését itthon bevallani s inkább kisebbik bécsi szócsovétt a «N. W. Tagblatt»-ot bízta meg a magyar mezőgazdaság dicséretével s milyen érdekes az a cikkkecske, a mely ez ügyben ebben a merkantilis-újságban megjelent. Az ember el sem hinné, hogy ebbe az újságba az a józan gondolkodással megírt fejtegetés megfér.

Köztudomású — ugymond — hogy a magyar kormány tevékenységének sulypontja az utolsó években a kereskedelmi, ipar és közlekedés fejlesztésére volt helyezve s minden törekvés oda irányult, hogy a földművelésen kívül fekvő gazdasági források teremtesenek az ország számára. Ez roppant beruházásokat s állandó kiadásokat követelt s tagadhatatlan, hogy nem minden eredmény nélkül, ámbar sokat is tettek a jóból és több olyan iparágat akartak erőszakosan meghonosítani, a melyeknek előfeltételei teljesen hiányoznak az országban. De dacára ennek a szerény eredménynek, a melyet sok hiabavalóságból kell kihámozni, Magyarország első sorban a földművelés állam maradt, még pedig nemcsak a kultura alá vont területe

nagyságánál fogva, hanem azért is, mert a lakosságnak legnagyobb része a mezőgazdaságnak ezzel az ágával foglalkozik. Magyarország gazdasági teremtő erejének sulypontja tehát ma is ebben keresendő. Az ipari tevékenység sokkal gyengébb, semhogy az aratás révén beálló kalamitásokat ellensúlyozni vagy éppen kiegyenlíteni képes volna.

Ilyen viszonyok között a kormánynak első sorban azon néposztályok sorsáról kell gondoskodnia, a melyek a földművelés esélyeitől függnek. Azok az ideiglenes intézkedések a melyekkel a kormány a pillanatnyi bajokon segít, korántsem orvosoják a nagy belegséget s ámbar a mezei munkásoknak háziiparral, töltésépítéssel, folyamszabályozási munkálatokkal stb. tervbe vett foglalkoztatása már azt bizonyítja, hogy a kormány is kezdi belátni a mezőgazdaság fontosságát s a gazda sorsa biztosításának szükségét, de ez még mindig nem elég arra, hogy azok a hibák, a melyek az ipari vállalkozásoknak a földművelés rovására való támogatása által elkövetettek, teljesen helyreütkessenek.

Magyarország még sokáig par excellence földművelés-állam marad s nem az ipari versenyben, hanem mezőgazdasági érdekeinek fejlesztésében fogja megtalálni gazdasági boldogulásának feltételeit. Ez nem zárja ki az ipari felkarolását se, de egyelőre természetesen

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

TILDA. *)

— A Debreczen tarczaja. —

Írta: Hrabovszky Lajos.

Együtt nőttek fel mindhárom Tilda, Dezső meg Géza. Eszre sem vették, hogy kinőttek a kurta szoknyát, meg a térdnadragot, melynek elpitykzett gombjairól oly sokszor zsörtölődött a mama.

Tilda már nagy leánynak készül, (a tizedik évbe járt) Géza pedig coniunctivusban is tudta ragozni az »amo« ígét, Dezső ehhez nem értett, de nem is akart érteni. Ő az a fiú volt akiről már másfél éves korában azt mondták:

— Ebből katonatiszt lesz, semmi más.

Katonatisztnek pedig nem szükséges az ostoba latin ige ragozáshoz tudni. A katonának más nemesebb hivatása van: asszonyt csábítani, meg párbajozni. Ezt pedig még nem vették fel a középiskolai tantervbe, hát magánaton tapasztaltabbak megfigyeléséből kellett ez irányban magát képeznie.

Egy negyedik gimnázistát választott mintaképül, aki egy év múlva a katonaintézetbe volt menendő. Annak vérében kell, hogy legyen a tisztis tempó.

*) A korán elhunyt tehetséges fiatal aradi író s költő tarczaja.

Azt utánozta mindenben s nem kevés sikerrel. Rövid félév leforgása alatt kapott akkora szekundákat, mint egy csobános ökle, hanem azért a majálison ő tánczolt legtöbbet Tildával.

Szegény Géza egészen háttérbe szorult. Az volt egyedüli boldogsága, hogy a szünet alatt a tánczról kipirult leányka arcát legyezgette. Ilyenkor nagyokat nyelt, s fölöttebb bánta magában, hogy ő is nem készül katonának Talán akkor másképp esnék sorja.

Dezső az utolsó boldogtalan csárdásban azt mondta Tildának:

— Tudja mit?

— Na?

— Én magát elveszem feleségül.

— Jaj de jó lesz.

— Én fényes tiszt ur leszek, maga pedig

aranyos tisztónő nagysága.

A leány tulboldog volt. Dezső pedig már látta magát a mint aranyujtásos atillájában, tündöklő kardjával végig méri a korzót s megbolondit minden asszonyt, még azt is, akinek már van egy katonája. Mert ő szebb lesz minden katonánál. Mintegy gondolatai befejezésül szölt oda pajtásának, ki szájátva bámulta:

— Ugy ám, Géza! Nagy urak leszünk. Téged is megihlak a lakzira remelem eljősz?

Mit tehetett Géza? Egy tisztel csak nem fog kikezdeni, hiszen menten összeapritja a kardjával. Hát megígérte, hogy

okvetlenül ott lesz a Tilda lakadalmán. Csak a végén jegyezte meg némi tartózkodással,

— Igen ám, de hát a kauczió,

Dezső kissé meghökkent, mert szó a mi szó, nagymennyiségű szekundái dacára ő is hallott már valamit a kauczióról. Hanem aztán mikor ebből a furcsa szóból jobban kiokosodni nem tudott felhuzta a vállát s hetykén dobta oda a szót:

— Kauczió... Mit tudsz te ahhoz rongyos civzil? Majd a befolyásommal kieszközlöm, hogy elengedjék a kaucziót.

Tilda ezekre a szavakra nagyon megörült, — Gézát pedig mintha arczul ütötték volna.

Rongyos civzil? S ezt ő előtte mondták neki. Azt hitte, hogy mindjárt keresztül gázol a Dezső lelken. De mikor már már felemelte a kezét, hogy lesujtszon felé, ismét visszahuzta. Hát ha a katoná még kihívja párbajra? Akkor kicsappják a gimnásiumból. Pedig ő az »amo« ige coniunctivusánál többet akart tudni...

Csendesen mentek haza a majálisról. Elöl Dezső és Tilda, utánok ő, a papa, a mama meg a család.

Géza egész nyaláb napernyőt cipelt a hóna alatt. Szívesen vitte a terhet, ha kerdezték tőle nehéz-e még mosolygott is hozzá és azt felelé:

csak azok az ágak képezhetik gondoskodás tárgyát, a melyek a földművelésre támaszkodnak, vagy azzal összeköttetésben vannak.

Ez a tartalma annak a gazdasági programmfélnek, a mely az új ülésszak küszöbön álló megnyitására való tekintettel német betűkkel nyomva jelent meg az ország határain kívül. Ézért még nem is igen tudunk örülni neki, mert ha a magyar kormány komolyan elhatározta volna, hogy jó útra tér, feltételeznék róla annyi férfiaságot, hogy ezt az ország népéhez intézve magyar nyelven is merete volna hirdetni. Mi tehát egyelőre tudomásul vesszük a hirt, de gyauval fogadjuk.

BELFÖLD.

Püspöki konferencia. A folyó hó 17-ri elhalasztott püspöki konferencia a budavári primási palotában szept. 23-án lesz megtartva. A meghívók már széjjel küldettek és a tanácskozás legfőbb tárgyát a katolikus autonomia ügye fogja képezni.

Még egy millenniumi emléktábla Nyiregyházán. Gr. Vay Ádám kastélyában, mint Nyiregyházáról írják, tegnap egy millenniumi emléktáblát lepleztek le ünnepélyesen a vármegye intelligenciájának részvételével. Ünnepi beszédet Borky Béla mondott. Mikecz alispán a törvényhatóság nevében átadta Vay Ádám örökösének az emléktáblát, melyet az szép beszéd kíséretében vett át. Leleplezés után a házigazda lakomát adott.

A tatai harcjáték.

— Katonai megvilágításban. —

Debreczen, szept. 22.
A minapi tatai harcjátékról szakértő ember tollából való tudósítást kaptunk, amely világos tagolásban és átlátszó összefoglalásban adja elő a harcjáték részleteit:

Eszerint Frigyes főherceg, tábornagy szeptember 13-án két hadosztályal

a 37-ik és 33-ik honvéd-hadosztályal reggel nyolcz óra tájban Kocsra elé érkezett s parancsot adott itten a Dadra irányában való előnyomulásra. A 37-ik honvéd-hadosztálynak a kocsdadi országot két oldalán kellett előre mennie s ez a hadosztály alkotta a jobbszárnyat. Kilencz óra körül azonban megérkezett Dadra az ellenségnek a 31-ik és 32-ik hadosztályból alakított főoszlopa. Herceg Lovkowitz Rudolf hadtestparancsnok pihenőt parancsolt, mely alatt rendeltetést adott, hogy az elővédként Paranak halomnál föllállított 63-ik gyalogdandár az országuton Kocs deli határszélénél irányában nyomuljon előre.

Az ellenség jobbszárnya ellen körülkerítő csoportul külön, kombinált osztályt küldöttek a nyugati határ irányában. Ennek vezetője Czibulka altábornagy volt, a 31. hadosztály parancsnoka; a körülkerítő csoportot a 62. gyalogdandárból, a hadtest-tüzérségből, továbbá Csikos tábornoknak bal oldalvél Szak felé már előre küldött négy zászlóaljából álló különítményéből állították össze. Azonkívül hozzácsatoltak még kisebb csapatokat is; tartalékol Kriehlovag tábornok parancsnoksága alatt a 64. gyalogdandár szolgált.

A 4. hadtest délelőtt féltizkor folytatta előnyomulását; éle a 63. dandár, tíz órakor találkozott a 37. honvéd-hadosztály elővédjével a Nagy-Paranak felől Kocs-Dadra felé húzódó magaslatoknál. Frigyes főherceg tábornagy belátva, hogy itt a harc sikertelen lesz, elrendelte a visszavonulást az öreg hegyi magaslatokra. A hadtestparancsnokság ehhez képest idejekorán megparancsolta, hogy a harcot félbeszakítsák. A helyzetet tekintve, ma úgy tetszik, hogy Kocson keresztül Mócsa felé kellett volna mindjárt elrendelni a visszavonulást, mert hiszen Kocs előtt ekkor a körülkerítésből még nem szabadulhatott az 5. hadtest. Ugyanakkor, mikor az 5. hadtest a visszavonulást megkezdte, a jobb oldalát védő 1. lovashadosztály ellen attackot intézett az egyesült 3. hadosztály és 37. honvédlovadandár. Az 1. lovashadosztály a támadó elől N. Igmánd felé visszahúzódní készült. Az 5. hadtest jobboldalán álló 37. honvéd-hadosztály így elvesztette lovas fedezetét, úgy hogy könnyen hozzáférhetett a körülfogó csoport. A hadosztály lovasságának most a 37. honvéd-hadosztály részére jelentést kellett volna küldenie a helyzetről, de ezt elmulasztotta, vagy ideje

nem volt reá; a hadosztályparancsnok tehát a fenyegető körülkerítésről bizonyosat nem tudott. Így történt, hogy mikor a 37. honvéd-hadosztály az Öreghegyhez ért s a visszavonulást megkezdte, két Kocs deli széléig hatolt zászlóalj hátulról, a körülkerítő csoport részese oldalt kezdett reá löni, míg a 63. dandár Parann altábornagy vezetésével a hadosztály üldözésébe fogott. A 37. honvéd-hadosztály egyes részeinek tehát háromfelé kellett védekezni és a tüzelést viszonzni, mialatt maga a hadosztály csak lassan folytathatta a visszavonulást. — Gyalogsága talán még legnagyobb részben kivonhatta volna magát a fenyegető körülkerítésből, de a tüzéség valószínűleg elveszett volna.

Mindebből látnivaló, hogy a hadtestparancsnokság idejekorán észrevéve a fenyegető körülkerítést, nem mulasztotta el, hogy elrendelje a 37. hadosztály visszavonulását; továbbá hogy a 37. hadosztály parancsnoka meghagyta hadosztály-lovasságának a jobboldal felderítését; de ez a lovasság a körülkerítő csoportot még sem vette észre idejekorán és nem jelentette, mert az egész terület a túlnyomó erejű ellenséges lovasság hatalmába volt. A 37. hadosztály veszedelmes helyzete tehát a viszonyok olyan láncaolatából eredt, amilyen igen gyakran támad a harcban.

A német császár Budapesten.

— A Debreczen tudósítójától. —

Budapest, szept. 21.

II. Vilmos császár budapesti látogatásának második napján a délelőtt és a délután látogatásoknak és megtekintéseknek, az este pedig udvari ünnepélyeknek volt szánva. A császár ezen programjának betöltéséről a következőket jelenti tudósítónk:

Látogatás Apponyi Lajos grófnál.

A német császár délelőtt háromnegyed 10-kor hagyta el lakosztályát és Uexküll-Gyllenbánd gróf a mellé osztott díszkísérő oldalán áthajtatott a pesti oldalra, a hol végighajtatott az Andrássy-uton Apponyi Lajos gró palotájához, hol a magyar udvarnagynál látogatást tett.

— Gézából igen komoly ember vált! — mondta a mama.

— En is úgy veszem észre — helyeselte a papa;

— S te neked is úgy tetszik Tilda? — torodultak a leányhoz.

Az nem szól semmit, csak elfordította a fejét s befutott a szalomba, hól még erősen érzett a mose-rose illata melyet Dezső hagyott maga után.

Az anya leányához sietett s gyöngéden fogta meg a kezét:

— Az istenért, mi bajod van Tilda?

Az zokogva borult a vállaira

— Hagyj engem meghalni édes mamám!

Baródné akkor vette észre, hogy aleánya kebléről hiányzik a nagy fehér szegfű s kezdett emlékezni, mintha azt a távozáskor Dezső dragonerjében látta volna. Csitítani igyekezett a sírástól csukladozó leányt;

— Nono, hiszen nem kell az embernek minjárt meghalnia, hogyha szerelmes.

Tilda felütötte a fejét, Egyszerre eláll, a sírása:

— Hát ezt honnan tudod mamám?

Baródné kitért a válasz elől, s megsimogatta Tilda haját:

— Majd meglátjuk még, hogy lesz!

Talán két hét sem telt el. Dezső és Tilda nagyon boldog voltak, már a milyen boldog lehet egy mimóza-érzékenyséű leányt s egy hadnagy, a kinek a kardbojján kívül egyebe nincsen.

— Ugy-e, hogy el fog venni? — kérdezte Dezsőtől, mikor együtt ültek a kert árnyas padján.

— Hogy nehéz-e? Soha ennél meg a hármasszabálnál könnyebbet!

Pedig látszott a mosolyában is a szomorúság. Hogy Tilda az ő napernyőjét tündetőleg Dezsőnek adta, az nagyon fáj neki.

Tilda csakugyan nagy leány lett. Nem járt többé a zenedébe elvetette magától a «Másk»-ot, mely sok évig volt jó arra, hogy a Mozart és Beethoven nevében elkövetet. csintalanságokat takargassa, a frou-frouját is nagylányosan kisütötte és elvárta hogy az ismerősei per «kezeit csókolom» köszöntsék. Hosszu ruhában járt s végtelen örült, ha a mamája figyelmeztette, hogy vigyázzon, mert a szoknyája az aszfaltot söpri.

A legutóbbi télen már két nagy bálban is volt, a színházban pedig végignézhette Gauthier Margit szomorú históriáját.

Bizonyára csak nagyon keveset értett meg annak a felvonásról felvonásra hervadó aszszonyának a történetéből, de azért büszke aolt, hogy eldicsekedhetett a kis nővéreinek:

— En már láttam Gauthier Margitot!

Azok tiszteletteljesen csodálatlál bámulták Tildát s nagyot sóhajta gondoltak arra a boldogságra, amit ők még hosszú idő után érhetnek el.

Tilda pedig elgondolkozott azon, miért nem tudnak az emberek ma is úgy szeretni, mint ahogy szeretett Armand.

Szünetlenül ez foglalkoztatta képzeletét. Ha ez udvarkert padjára dölve élvezte a nyár fáradt, mámoros levegőjét, a behunyt szemei

előtt játszó panorama ködében lebegtek el azok a forró vérű, rajongó alakok, kiket olyan szívből el lehet siratni.

Egy napon nagy meglepetés érte. Vizitet kapott.

Mikor a mamája jelezte, hogy két ur érkezett, találgatni kezdte magában:

— Két ur? Vajjon kik lehetnek?

Alig tudott szóhoz jutni, mikor megpillantotta őket.

A Dezső meg a Géza.

— Az bizony, a Dezső meg a Géza? Ugy-e nagyon megváltoztunk ama pár rövid év alatt, míg nem láttuk egymást?

Ugy is volt. Dezsőből fess hadnagy lett, a kinek fenyes arany csillagjánál csak a szeme ragyogott jobban, kinek minden mozdulatán ott pihent az előkelőség jellege. A parfümjé is olyan bódító volt, mint a nyári éji álom. Géza sem volt szegletes esetlen civivil, a kinek lehetnek fogalmai a kauczióról, meg a latin igeragozásról, de a szerelemről, nagyvilágról s egyéb a klasszikusok körén kívül eső dolgokról nem. Gentleman volt ő a szoros értelmében. Nem lógott ugyan kard az oldalán, amelyet csörgethetett volna, de nem is vágyott azután. A vékony emberek kezébe jobban illik a toll, mint a fegyver.

A leány székkal kínálta a vendégeket. Talán két óra hosszáig beszélgettek a szalomba arról az időről, míg nem láttak egymást. Aztán kimentek a kertbe.

Egész sötét volt, mikor a vendégek távoztak. Tilda sokáig nezett utánuk az ablakon vacsora előtt pedig maga elé bámult s nem evett semmit.

A palotát bejártánál Apponyi Lajos gróf három fia Gyula, Antal és Henrik grófok várták a fejedelmi vendéget, míg a lépcső aljánál Apponyi Lajos grófnő s a két komtesz, Adél és Teréz fogadták.

A német császár karját nyújtotta a gróf nőnek és követve a család valamennyi tagja által, bevonult a grófpár szalonjába, hol husz percig időzött.

Innen a Park-klub megtekintésére hajtatott.

A parkklubban.

A németek császára Apponyi Lajos gróf Andrassy-uti villájából a parkklubba hajtatott, nyomon követve egész udvari kísérete által.

Kevésel tíz óra előtt feltűnt a szemhatáron az udvari fogatok hosszú sorozata. A császár fogadása végett egészen a kapuig előre léptek: Szapáry Géza gróf királyi főudvarmester, a Parkklub egyik elnöke és Atzél Béla báró, az ügyvezető igazgató, vagy két lépéssel mögöttük pedig a hölgyválasztmányt képviselő Szapáry Géza grófné és Daniél Ernő báróné várták a kiváló vendéget.

A császár fogata megállott. Az utcán összeverődött közönség zajos éljenzésbe tört ki, míg a kertben álló arisztokrata társaság, mélyen meghajolva, szintén némán üdvözölte II. Vilmost, aki szinte már a kocsiból nyújtotta kezét az elébe siető uraknak. Aztán arczán az örök mosollyal, a hölgyeknek nyújtotta kezét, mire a bemutatásokra került a sor. A társaság legnagyobb részét már a tegnapi estélyről ismerte a császár és az a lekötelező nyájasság, az a feszület, minden pose nélkül való modor, melylyel a vendég uralkodó a társaság minden tagját, kezét nyújtva barátságosan üdvözölte, egyszerűen elbájtotta a kiváló vendéglátókat.

Az elsők között volt ismét, akiket a császár észrevett: Szőgyény Marich László, akivel pár pillanatig társalgott; boszurasággal beszélt Andrassy Aladár grófnéval, továbbá id. Széchényi Imre gróffal, Zichy Ágost gróffal, Andrássy Tivadar és Gyula gróffokkal, ami által újabb jelét adta lelke azon nem-szonzalmának, melylyel a nagy Andrassy alkotása és érdemei iránt viseltetik.

Atzél Béla báró ezután udvariasan felkérte a császárt a helyiségek megtekintésére.

És követve a díszes társaság által először a földszinti termeket nézték meg. A császár elvált bájolván. Többszörösen és hangosan adott kifejezést elragadtatásának.

A földszintről az emeletre vezették a németek uralkodóját, aki az emeleten is megnézte mindent. A legkisebb fülkébe is betekintett és még az uri és hölgy öltözésobát is meg szemlélte.

És egyre néste a sok szép látnivalót, melyről kísérete előtt is a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott.

A terraszokról az érdekes kilátást szemlélte a császár, majd onnan az ebédlőbe ment. A szakácsművészet remekei azonban nem igen érdekelték a császárt, valamint a pezsgőt, a százeves tokait is mind figyelmen kívül hagyta. Egy pohár pilseni sört kért, melyhez egy darabka sandwichtet fogyasztott el. Aztán pedig rágyújtott az Atzél báró által felajánlott havanna szivarra.

Az idő gyorsan haladt előre. Fél-tizenegy felé járt már, mikor Vilmos császár távozni készült. Előbb azonban látogatásának emlékére beírta nevét a dísztagok sorába. Férfinas vonásokkal csak ennyit jegyzett be az érdekes könyvbe:

Wilhelm

I. R.

10 óra 35 perc volt, mikor az udvari fogat elrobogott.

A központi vásárcsarnokban.

A központi vásárcsarnokban ötnegyed órai késedelemmel érkezett Vilmos császár, mely késedelem nem kevésbé idegessé tette a díszmagyarban szorongó urakat, kik Perczel belügyminiszterrel az élükön már fél 10 óra óta várakoztak ott 12 óráig, mikor pedig a császár érkezése 10 órára volt kitűzve. A látogatás alig 10 percig tartott és a császár egy csarnok nagysága, mint helyes beosztása felett meglepődését fejezte ki. Itt egy pohár szomorodni bort ivott a császár, e szavakkal üritven fenéki poharat:

— A virágzó főváros fejlődésére üritem ki a poharat és köszönöm a szives fogadtatást.

Az iparművészeti muzeumban.

A vásárcsarnokból az iparművészeti muzeumba hajtatott a császár, az üllőúti hatalmas, magyar ékítésű palotába, hol Wlassics miniszterrel díszruhás, érdemrendes tudósok,

kült a lelkiismeretével. Katonáéknál ez hamar meggyűlölt és indult neki a lakháznak s utánozhatatlan élmélygős mosollyal bucsuzott el a családtól, mely csak akkor vette észre, hogy Tilda már nincsen közöttük.

Ott állott Gézával a zongora mellett s egy bőrkötésű kőtkönyvben lapozgatott. Feleje sem nézett a fess katonának, ki pedig ugyancsak pengette a sarkantyuját, míg a bucsuzás tartott.

Tildának egész este rossz kedve volt. Rosszul esett neki, hogy Géza folyton a mamája oldalán volt.

Néma szemrehányással nézte az ifjut, ki éppen akkor magyarázott valami legujabb találmányról. Bosszankodva szólt neki:

— Maga is mindig olyan tudományos dolgokat fecseg.

De azért tudom még az amó-igát ragozni — válaszolt Géza nevetve.

A papa és a mama jelentőségteljesen néztek össze.

Géza roppantul el volt foglalta az eljegyzési kártyák czimezésével s csak nagy sietve kérdezte meg Baródnétől:

— Mikola Dezsőt ne hívjuk meg az esküvőre?

— Én nem bánom, — felelte a mama — de annyit mondhatok, hogy nagyon elrontja veled a Tilda kedvét.

— Már pedig azt a világot sem akarom tenni! A menyasszonyom arcának ragyogni kell az esküvő napján. Ugy-e édes? És kezét csókolt Tildának.

művészek s nagy közönség, különösen előkelő hölgyek már szinte türelmetlenül várták a dalias, magyar huszár tábornok ruhába öltözött császárt, ki az uniformisban előkelő, snajdig poros gardatizst benyomását tette, de midőn valamely szebb, az őt érdeklő dolognál megszólalt oly megjegyzéseket tett, melyek bámulatos műveltségéről, szakértelméről s önálló ítélőképességéről olyan bizonyosságot tettek, hogy szinte gondolni lehetett, hogy a pompás katonai ruhába valamely tudós van öltözve.

A muzeumban pedig Radisch igazgató kalauzolta a császárt.

Távozása előtt a berlini hasonló muzeumról emlékezett meg a császár, ki különösen érdeklődött a határozottan magyar jellegű tárgyak iránt, mondván:

— Ma is úgy kellene lenni, mint régen volt. Minden legkisebb tárgyat, minden kulcsot művészi izléssel kellene előállítani. De feltétlenül szükséges itt is mindenütt megőrizni a nemzeti jelleget!

Nemzeti Muzeumban.

A muzeum lépcsőzetének alsó fokán Szalay Imre igazgató, gr. Szapáry István főrendiházi háznagy s Thorotzkai báró főrendiházi titkár fogadták a mosolygós arcú fiatal császárt, mi iránt, mint eddig mindenütt, most is a legnagyobb figyelemmel voltak a szebbnél-szebb nők, kik élővirág ösvényt képeztek a széles lépcsőzet két oldalán s kiknek a fiatal császár mint kedves ismerősöknek mosolyogva szalutált.

Itt is számos bemutatások történtek, így Wlassics miniszter az előcsarnokban bemutatta a Muzeum négy igazgatóját.

A gyönyörű lépcsőházból a főrendiházi terembe mentek, hol a császár különös érdeklődéssel nézte a Munkácsy Minály hatalmas arányú Honfoglalás képét.

A főrendiház terméből a könyvtárba mentek, hol a helyiségek szűk volta miatt panaszkodó Szalay Imrénnek nevetve mondta Vilmos császár:

— Kérem ez olyan dolog, melyent mindenütt egyenlően tapasztaltam. Nem ismerem muzeumot, amelynek a vezetői ne panaszkodnának a hely szűk voltáról.

Részletesen megsemmelt a képtárt, okfrattárt, régiségtárt, óskori-gyűjtemények tárá, a fegyver gyűjtemények között a czár ajándékát, a Rákóczi-kardot különösen előkelően s a legnagyobb figyelemmel szemlélte. A német császár itt is ismételtlen elismerését fejezte ki a látottak felett s a kalauzoló uraktól szívólyes készszoritással bucsuzott el, mosolyogva, katonás köszönéssel viszonzván a lépcsőzetet csoportosult s éljenző hölgyeket.

Ezután az udvari kocsiba szállva a közönség viharos éljenzése közt a budai várpalotába hajtatott.

Dezsőné József főhercegnél.

A császár délután királyunkkal együtt József főherceggel volt dezsőnére hivatalos a dezsőné jelen voltak az összes Budapesti idős főhercegek.

Az új parlamenti épületben.

Az új parlamenti épület elé pontban 2 órakor érkezett a német császár királyunkkal és kíséretével.

A fenséges vendégeket a főbejártnál báró Bánffy Dezső miniszterelnök, gróf Tisza Lajos, Tarkovics államtitkár s az építés vezetéséért részéről Steindl Imre műegyetemi tanár fogadták.

Mintegy husz percig időztek az új parlamenti épületben, melynek a architektúráis szépsége annyira elragadták a német császárt, hogy a kalauzoló Steindl műegyetemi tanárhoz a következő szavakat intézte:

Ha a német parlament építése az én uralkodásom idejére esett volna, én is önt bízom volna meg az építéssel.

Azután gyalog mentek át szemben fekvő

A hadnagy ur nagyot köhintett, s fúrcsán csóvalta meg a fejét:

— Ej, ej, én édes istenem, hiszen én... de hát a kauzció.

— Hát nem? ... Hissen maga maga azt mondta egyszer, hogy magas befolyásával kifogja eszközölni a kauzció elengedését. Tudja akkor mondta, mikor én még rövid ruhában jártam, maga pedig csak czibiliben volt katonatiszt.

— Igen, igen, akkor... Eh de hiszen az nem szükség-s a mi szerelmünkhöz.

— Nem ugy-e? s a leány tapsolt örömeben.

Dezső közelebb húzódott a leányhoz s megfogta a kezét. Mélyen nézett a szemébe, mintha abba akart volna temetkezni. Forró volt a lehellete, mint a parázs, az ütörét majd felszakította száguldó vére. Ugy sugta, olvadóköny, puha hangon:

— Hissen tudnak az emberek még ma is ugy szerezni, mint a hogy szeretett Armand abban a szomorú tragédiában, melynek megújuló hasonmásai egymást kergetik az életben.

— Mit akar? — kérdezte a leány, a kin erőt vett a félelem.

Dezső egész közel húzódott hozzá, hogy csak a gondolat választotta el ajkát a leányétól:

— Ugy-e, hogy ért engemet Tilda?

Nem volt ideje bevárni a választ. Egy kiáltást hallott, mely ugy csengett fülében, mint a többszörös visszhang rezgése s egyedül találta magát a kertben.

Kissé restellte a dolgot, de aztán megbé-

Igazságügyi palotába.

Az igazságügyi palotában, különösen az előcsarnok szépsége köztötte le Vilmos császár figyelmét s a látottak fölött elismerését fejezte itt is ki.

Pontban négy órakor hagyta el a két uralkodó kísérete az igazságügyi palotát s a várba hajtatott, hol 5 órakor volt a diszebed.

Az udvari ebéd.

Az udvari ebéd pontban öt órakor vette kezdetét. Részt vettek benne a német császár és teljes kísérete, a Budapesten időző összes főherczegek, a főherczegek főudvarmesterei és főudvarmesternői, továbbá a magyar kormány tagjai, az összes magyar zászlós-urak, a főrendiház és a képviselőház elnökei.

Az ebéd 90 terítéki volt. Ebédalatt a 69. gyalogezred zenek K r á l karmester vezetése alatt játszott.

Ez udvari diszebeden királyunk a következő köszöntőt mondotta:

A látogatás, amelyvel Felseged szerencsétleni kegyes volt a legbensőbb örömmel tölti el szívemet és különös elégtételül szolgál, hogy Felsegedet magyar fő- és székvárosunkban üdvözölhetem. Felsegedben a hübaratot és szövetséges társat köszöntöm. Kitarló munkatársamat a béke nagy művében, melynek legjobb erőket szentelni meg nem szününk. Teljesen meggyőződve azon erelmek azonosságáról, melyek beünkünek a magasztos törekvésben egyesítettek, Felseged egészségére emelem poharamat s kiáltom: Vilmos császár Ő Felsegét Isten éltesse!

Vilmos császár köszöntője.

Vilmos császár királyunk köszöntője így válaszolt:

A legmélyebb hála érzetével fogadom ez üdvözlet, melyet Felseged olyan szives szavakkal, hozzám intézni kegyes volt. Hála Felseged meghívásának, meglátogathattam ezen ragyogó várost s oly fogadtatásra leltem, mely egyenesen elragadó volt.

Rokonszenves érdeklődéssel kísérik mi otthon a lovagias magyar nemzet történetét mely hazaszerte közmondásszerű lett, mely küzdelmekben gazdag történelmében, a kereszt védelmében éltet és javat feláldozni sohasem habozott. Zrínyi és Szigetvár nevére minden német szíve ma is fennen dobog.

Rokonszenves c-odálattal kísértük az ezredes születésnapot, melylyel a hű magyar nemzet szeretett királya körül seregelve meglepő pompával ünnepelt. Műveszi érzékről büszke emlékművek tanuskodnak, míg a Vaskapu békóinak szétrepesztése a kereskedelemlenek és forgalomnak új utat nyitott és Magyarországot, mint egyenjogut sorolta a nagy kultúr-pek közé.

De ami Magyarországon való tartózkodásom alatt, különösen pedig Budapesten való fogadtatásommal a legmélyebb benyomást tette reám, az a magyarok lelkes odaadása Felseged magasztos szem-lye iránt. De nemcsak itten, hanem Európaszerte s mindenekelőtt népem keblében ugyanaz a lelkesedés lobog Felsegedért, melynek részeseül magamat is vallom, midőn fia módjára feltétekintek Felsegedre, mint atyai barátomra.

Szövetségünk, hála Felseged bölcsességének, népünk üdvére költetve, szilárdan és felbontatlanul áll fenn és Európának már régóta megőrizte békéjét és meg fogja őrizni továbbra is.

A lelkes odaadás Felseged iránt, arról bizonyos vagyok, még ma is úgy lángol Árpád fainak szívében, mint akkor, midőn Felseged nagy ősenek azt kiáltották: »Moriatur pro rege nostro!»

Ezen érzelmeket kifejezésre juttatva, kifejezni mindazt, amit Felsegedért érezni, gondolni és imádkozni birunk, abban a felkiáltásban mondjuk meg, amit utolsó lehelletig hangoztat minden magyar: »Eljen a király!»

Vilmos császár köszöntőjének utolsó szavait magyarul mondotta el.

A kivilágítás.

A német császár fogadására rendezett pompás ünneplések között nemcsak szószentírt de tényleg is a legfényesebb volt a tegnapi esti kivilágítás. A polgárság, a fővárosi s állami hivatalok vetélkedése Ezeregyéjszakai tüneményes világot varázolt a kies Budapestre.

A felvonulási utak mentén, fel egész a budai várklagig tejlu-szerű fényzőn áradt el. Minden egyes ivlámpa 2000 gyertya fényével világot, úgy hogy ezeknek fénye 516,000 gyertya lángjával volt egyenlő. Az ezüstszínű villanfénybe belelobogtak aranyos sávként a gázlángok és gázkandaláberek sárgás fényei, melyeken a vastagon kiömlő gáz fáklyaszereűen égett. Ezen fényzőnhoz még hozzájárult a magán paloták kivilágítása, hol a modern technika s az őszinte lelkesedés szinte pazarfénytel ragyogtak bele a tündéri éjbe.

A keleti pályaudvar hatalmas homlokzatáról 300 izzólámpa szorta sugarait az éjbe.

A népszínház, a hazai takarékpénztár, a New-york épületeia mind hatalmas reflektorok ragyogtak.

Tündéres fényben uszott az Andrássy-ut, elragadó képet nyújtott a Ferencz József tér, honnét a vakító sugar áradat, ezüst fátlyolt dobált a Duna lagyan hőmpölygő testére. És a Duna-sor hatalmas palotái, maga a lánc hid a legelragadóbb látványt nyújtottak. Ezer és ezer izzótest ezerszeresen tükrözve a hatalmas folyamtestet vissza.

Az új parlament, a miniszteri paloták, a czitadella, az egész budai oldal . . . A szem elfáradt, a képzelet kimerült, míg ezt a kaleidopszerű tüneményes képet attekintette. Nem csak a büszke palotasorok ablakai ragyogtak, hanem még a legtavolábbi budai hegyoldalon épült kunyhók ablakaiban is piszkolt szerény mécses vagy gyertyafény.

Egész éjfélig tartott a tüneményes ezeregyéjszakai kép, mikor is a keleti pályaudvaron eltávozott a fejedelmi vendé s csönd, újból sötétség borult az izgalomtól kifarasztott fővárosra . . .

TARKA-ÉLET.**Terézke.**

Ah a hájos kis Terézke!
Nem hiába, hogy kevélyke,
Nem hiába, hogy féltárló!
Vesz tudomást a világról.

Hát hogy is né? a ki annyi
Könyvet át birt már kutatni,
Ki egy könyvtárt kibetűze
Hogy e volna, hogyne büszke?

Jártas már a logikába!
— S van magának logikája;
Ismeri a történelmet,
És mellesleg, — a szerelmet,

Hallod-e te zord bölcsészet,
Kis ujjában hord ő téged,
S hogy nem állat volt Spinóza
Tudja jól a kis tudóska.

Szent költészet, érted él-hal,
Versel szával éj-nap-éj-haj!
Nem is irtak oly sokat tán
Meennyit ő elolvasott mán.

A regény is nála becsbé!
Dumást, Ponsont már megette,
Rocábolt, és — teringtét!
Beniczky né Bajza Lenkét.

Mily tehetség! Sőt, ha mondom,
Többet is tud a galambom;
Ugy lehet, ha néki állna,
Egy rántást is megcsinálna!

Igmándi Miklós.

Összeégett gyermek.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 22.

Az anyai gondatlanság egy áldozata fekszik most ágyában súlyosan [összeégett] meghalva s az anya hiába sir s tördeli kezét, ezzel nem segít a szegény s nehéz fájdalom-makban kioldó magzatán.

Ezelőtt 5 nappal Szik-szay majorságban dolgozó Czereber Ferencz nevű napszámos bejött a városba bevásárlásokat tenni s ezalatt felesége kiment a szobából s magára hagyta az eleven mozgékony 20 hónapos gyermekét. Házi tendő közt nem ért rá sokat foglalkozni kis gyermekével ki addig totyogott-motyogott a szobában, míg sikerült feljutni az almárium tetejére is. Azon katorászni kezdett s kutatása közben gyufát lelt az almáriumon és azt valahogy a falon meggyújtotta édes anyja a nagy sikongatásra rohant a szobába és ott találta kicsiny gyermekét lángba borulva.

A gyufa lángjától ugyanis a gyermek ruhái tüzet fogtak és súlyos égési sebeket kapott.

Az anya a súlyosan sebesült gyermekét csak 20-án éjjel 2 órakor vitte teljesen agóniába dr. Varga Emil városi orvoshoz, ki a félig halott gyermekén már nem segíthetett, mert a szegény kis fiucska kórja annyira előrehaladt állapotban volt, hogy azon emberi tudomány már mit sem segíthetett.

A nagy és súlyos fájdalomtól megviselt fiucska e hó 21-én d. e. vérmérgezés következtében ki is szenvedett.

A rendőrség a szivtelen anya ellen — ki összeégett gyermekének enyhítésére mit sem tett, megindította a vizsgálatot.

Ujdonságok.

* **Személyi hir.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester ma délben a szathmári ev. refl egyházi értékesletről hazaérkezett!

* **Háztulajdonos debreczeni primadonna.** A budapesti háziurak irigyléremelő czehe egy nagyon érdekes taggal szaporodott meg a tegnapi nappal. Az új háztulajdonos senki más, mint K. Kopácsy Juliska, aki a Bajza-utcában házat vásárolt magának. Az adásveteli szerződést ma irták alá egyik közjegyzői irodában. A művésznő különben csak átutazóban van Budapesten — Amerika felé.

* **Az ideai bortermelésről.** Az ideai bortermelés kedvező voltáról tesz tanubizonyoságot azon tény, hogy a II-ik kerület ideai bortermelése gyanánt 2810 hektoliter mustot jelentettek be a termelők.

* **Ujlaki Antal,** a debreczeni születésű, országosan ismert fiatal író, a Sz. N. jeles dolgozó társa, ki legutóbb a nazarénusokról, a Bibliás emberekről írott könyvével keltett nagy feltűnést, néhány nap óta itthon családjá körében időzik. Ujlaki, ki a szögédi népeletnek is kitűnő ismerője, most ez érdekes népeletből merített népszínműven dolgozik.

* **Teljes tanácsülés.** Szombaton e hó 25-én délelőt 9 órakor Gróf Dégenfeld főispán elnöklete alatt teljes tanácsülés tartatik. Tagya a közgyűlés elé kerülő ügyek előkészítése lesz.

* **Bucszó tanfelügyelő.** Mint már irtuk is volt Hajdu vármegye királyi tanfelügyelőjét, ki mind társadalmi, mind tanügyi téren igen törekvő, buzgólkodó férfi volt, át-helyezték Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyébe.

A távozó jeles velkező bucsú kesztőségéhez: Szerkesztőségem megyébe helyeznékül, hogy az írást iránt mi nussított bizalom hálás köszönettel tézetek fejlesztéséni és engem ümmlőztattott a mérvű volt e keltejes az én lelkebzúgó köszönetkezesemről biztisztellel kérttában és jó amáltaunk szeretnépoktatásügyeés fejlesztési m es meleg bucsú 1897. szept. 18. tanfelügyelő.

* **A B U** Az e hó 27-én esz betöltve válemondásával szolgabírói hividdig ketten p(Geza közlg gy a megye több d a n y Géza törekvő fiatal valószínű.

* **Az a** cséltlen H u s mindig azt r e n c z Ferzasságra. Ezt is hangoztattá tudtak szolgál hogy mert ne a trónörökös. fejezett óhajta is, melyet T r varmestere tétmában. Ez így

A főhercz rek elejétől vé l a n o k F e főherczeg már szigleten, Bécs es onnan el ne háározotttabba herczegi illeti s z ó s e m h i s t ó r i

* **Debreczen** sz. kir. v előirányzata r A Sz a b ó J ottolt terjedelm beszámoló a vá 67 oldalon. A fogjuk ismerte

* **Szeren** zetesé válhatá jeggel 8 óra f fele kocsigyar tele sokkal gy szerencsés vél esetben nem pen akkor roh egy mozdonyá vaggont, midő műhely kapuja számu bérkoc egymást érinté menő mozdon taszította, lök hogy az test a kocsi rud t szaggadoztak szigoru vizsgá

A távozó jeles tanfőrn ez alkalomból a következő bucsú sorokat intézte lapunk szerkesztőségéhez: »A »Debreczen« Tekintetes Szerkesztőségének. Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyébe helyeztetvén át, az eddig felügyeletem alatt állott tankerületből nem távozhatom a nélkül, hogy az igénytelen de odaadó munkásságom iránt minden körben lekötözötten tanúsított bizalomért és ügyszerető támogatásért hálás köszönetet mondjak. A népoktatási intézetek fejlesztésében hathatósan közreműködtem és engem ügyszerető készséggel támogatni méltóztatott a Tek. Szerkesztőség. — A mily mérvű volt a közreműködés, oly mértékben teljes az én lekötözöttségem, amely ösztönöz buzdító köszönetet nyilvánítanom és hálás emlékeztéseimről biztosítom, viszont pedig Latorit tisztelettel kérem, hogy engem szíves indulásban és jó emlékezésében megtartani s az általunk szeretettel, egyesült erővel szolgált népoktatásügyet továbbra is buzgón felkarolni és fejleszteni méltóztatásuk. Hazafias tisztelettel és meleg bucsúüdvözléssel vagyok Debreczen, 1897. szept. 18. Eötvös Károly Lajos királyi tanfelügyelő.

* A B Ujvárosi szolgab író választás
Az e hó 27-én tartandó megyei közgyűlésen esz betöltve választás utján a F o r r a y lemondásával megürült B. Ujvárosi szolgabírói hivatal. Ez állásra a kitűzött határ időig ketten pályáztak és pedig L u d á n y Géza közíggyakornok és M i s k o i c z i a megye többsége s a független elemek L u d á n y Géza jelöltségét támogatják. A derék törekvő fiatal ember megválasztása igen valószínű.

* Az aacheni szenzáció. A szerencsétlen H u s z m a n n Mária fivérei még mindig azt hiszik, hogy nővérük F e r e n c z Ferdinánd főherczeggel lépett házasságra. Ezt az E—s egy munkatársa előtt is hangoztatták, de pozitív bizonyítékkal nem tudtak szolgálni. Legerősebb érvük az volt hogy miért nem demantálta eddig a hirt maga a trónörökös. Nos, hát ebben az időben e kifejezett óhajattal megjelent a várt czafolat is, melyet T r a u n gróf a főherczeg főudvarmestere tététtel közzé a P. N. mai számban. Ez így hangzik:

A főherczeg házasságáról terjesztett hírek elejétől végig teljesen valótlanok Ferdinánd főherczeg már hetek óta Eckartsaub n, Lobao szigetén, Bécs közelében volt, ott vadászott és onnan el nem távozott. Ismételve s a leghatározottabban mondhatom, hogy a mi a főherczegrel illeti, egyáltalán a negy sző sem igaz a házassági hístóriából.

* Debreczen költségirányzata. Debreczen sz. kir. város 1898. évre szóló költségirányzata már nyomtatásban is megjelent. A S z a b ó József főszámvevő által összeállított terjedelmes és érdekes füzet részletesen beszámol a város vagyoni állapotáról, mintegy 67 oldalon. A költségirányzatot bővebben is fogjuk ismertetni.

* Szerencsés karambol. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt ma reggel 8 óra felé a Hatvan-utcai R e i s z-féle kocsigyártó háza előtt, melynek kimenetele sokkal gyászosabb is lett volna, ha a szerencsés véletlen, az emberek hibáit ezen esetben nem ellensúlyozza. — Ugyanis éppen akkor robogott el a helyb. közuti vasút egy mozdonya vonva maga után egy teher vaggont, midőn a R e i s z-féle kocsigyártó műhely kapuján vigan döcögött ki az 1-ső számú berkocsi. A kigördülő kocsi és a vonat egymást érintették is, de a teljes sebességgel menő mozdony sebes menet közbe oldalt oldaltasította, lökte a bele rohanó kocsi, úgy hogy az test eől félre dobatott és mindössze a kocsi rud törött el és a lovak szerszámai szaggadoztak össze. A rendőrség ez ügyben szigorú vizsgálatot indított.

* Gyűrű az aradi vértanúk fegyveréből. Az aradi tizenhárom közül négy tábornokot tudvalevőleg agyonlőttek. Az egyik katonai puskáját, melylyel a szomorú műveletet végrehajtotta, a várbeli magyar foglyok megszerezték. A puská csövet keskeny gyűrűk-ké fűrészték és a gyűrűkből minden fogolytiszta kinek ilyen jutott megőrzött egyet. Benkő Rezső, Kolozsvárt elhunyt őrnagy is haláláig őrzött ily gyűrűt. Most már a kolozsvári történelmi ereklye-muzeumnak engedte át ezt is; egyéb egykoru irataival az elhunyt leánya: Feilitzsch Arthur báróné, A gyűrű 4 mm. széles 9 mm. hosszú s i k t e r ü l e t v a n r e s z e l v e. E területbe van bevésve: 1850.

* Meggyilkolta a hadnagyát. S z a m o s u j v á r o t t, a hol a 9-ik honvéd huszárezred állomásozik, mint levelezőnk írja, egy S o j n e r nevű tekei születésű száz fű agyonlőtte hadnagyát és azután önmagát. — A közhuszár állítólag a hadnagy rosz h. anásmódja miatt k ö v e t t e e l t e t t é t. A szamos folyó hidján találkozott hadnaggyával, s miután agyonlőtte, a holtestet bele dobta a vízbe. Azután maga ellen irányította a gyilkos fegyvert. Az öngyilkos katonái szülei hazavitték s otthon temették el nagy részvét mellett.

* Megyei választmányi ülés. A megyei állandó választmányi ülés e hó 25-ikén lesz R á s ó Gyula kir. tanácsos alispán elnöklete alatt.

* Talált kocsit ülés. Hogy, hogy nem, csak hogy egy borból készült kocsit ülést lelték a városháza előtt s a rendőr beszállította azt a II. ker. kapitánysághoz, ahol a tulajdonos kellő igazolás mellett azt átveheti.

* A 39 ik gyalogezred Lippán. Mint katonai tudósítónk jelenti a jövő évi katonai királyi gyakorlatok L i p p á n s Lippa környékén fognak megtartatni. — A Lippai királyi hadgyakorlatokon a debreczeni eszásári és királyi 39-ik gyalogezred is részt fog venni a hadosztályával együtt.

* Jog és pénzügyi bizottság ülése. Ma délután fel 4 órakor a jog és pénzügyi bizottság V e c s e y tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. Tárgyai —: A kereskedők társulatának kérvénye az általok fentartott kereskedő tanoncz iskola segélykerése tárgyában. Az ebadó szabályrendelet. A zenede ez évi segély iránti kérvénye, miután az 1898-ra már meg van adva, mint szükségtelenné vált, visszavodatot. Pénteken e hó 24-én d. u. fel 4 órakor újra ülés lesz V e c s e y tanácsnok elnöklete alatt. tárgy: A jövő évi költség előirányzat lesz.

* Katonai szemlék. Mihamar elkövetkezik október hónapja, mikor nemcsak a zöldfülű regruták tartoznak a fegyver alá beállni, de a szabadságot öregek is ekkor bemutatják magukat felsőbb katonai parancsnokságuknak a könyvekkel együtt, hogy lám gyalogos M ó k a Pétert még nem lapította meg a guta s hogy Kuczora honvédnek nincs baja minthogy a sok gyermekhez igen kevés tökött és babot adott a mezők ura. — A honvéd ellenőrzési szemlék f. é. okt. hó 1, 2 s 3-ik napján reggeli 8 órakor kezdődve tartatnak meg a péterfia utcai laktanyában, melyen minden tartósan szabadságot és tartalékos honvéd behívás nélkül is tartozik igazolványi könyvecskéjével együtt megjelenni. — A késedelmekre az utószemle f. évi november hó 21. és napján reggeli 8 órakor fog megtartatni. — A c. s. kir. 39. gyalogezred kerületi hadkiegészítő parancsnoksága az ezredbeli katonákat illetőleg f. évi október hó 12-és 13-án, — a debreczeni illetőségű, — de idegen ezredbeli katonákkal október hó 14-én, — az i d e g e n i l l e t ő s é g ű, — de városunkban tartózkodó más katonákkal október hó 15-és 16-án tart ellenőrzési szemléket a »Kossuth-laktanyában. A pótszemle f. évi október hó 29-és 30-án lesz megtartva.

* A nagyváradi püspök jubileuma. Dr. Schlauch Lőrincz, a nagyváradi egyházmegye bíboros püspöke ma jubileumi évbe lépett. Ma huszonnégy éve annak ugyanis, hogy őt Simor János herczegprimás p ü s p ö k k é szentelte. A nagyváradi s z é k e s káptalan miot levelezőnk jelenti, ünnepélyes »Te Deum«-ot tartott ez alkalomból és a fővárosban időző bíbornokot sürgönyileg üdvözölte.

* Munkás dalestély. A debreczeni munkás dalegyület f. 1897 évi szeptember hó 25-én szombaton a »Margit«-fürdő dísztermében K e l l e r Sándor egyleti karnagy vezetése mellett K i s s Gyula zenekara közreműködésével tánczozal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. »Riadónak« Huber. 2. »Loreley« Schilcher. 3. »Bucus« Rieger. 4. Nagán tenor soló Makay ur által. 5. »Rakóczy induló« Hubgr. zenekisérettel. Az előadandó darabok csendben hallgatása kéretek. — Kezdeté este 9 órakor. Belépti-jegy személyenként 60 kr. Előre váltott jegy 50 kr. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeket használhatják. A szabadjegy ket személyre érvényes. Felülvezetések köszönettel vétetnek s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula óras üzletében (főpiacz) és este a pentzárnál. Az 1897 évre szóló pártoló tagsági aláírás a pentzárnál elfogadtatik.

* Gazdasági bizottság ülése. Holnap 23-án délután 3 órakor tartja meg a gazdasági bizottság ülését, a távol levő Király tanácsnok helyett Vecsey tanácsnok fog elnökölni. Az ülés egyetlen tárgya a közgyűlés elé kerülő költségvetés tárgya lesz.

* Kossuth ereklyék. A kolozsvári orsz. ereklye muzeumnak, mint onnan írják, Kossuth ereklyét ajándékozott a napokban Kóváry L. történetirő. Közülök egyik egy beszéd, mely a The Laily Scotsman 1859. decz. 12. számába jelent meg. Decz 7-én tartatott. A másik 1860 jan. elején a Dijon Rewue Contemporanban több fejezetben s folytatásban adatott közre, a Timesnek egy vezércikke 1860. febr. 8-ról. Mindhárom adalék Asztria törekvéseit tárgyalja, midőn a jezsuitákat is felhasználni igyekezett arra, hogy Magyarországot beolvassza.

* Szabolcsmegye ezredévi emléke. Ny i r b á t o r b a n, a Báthoryak ősi fészkeében, mint lapunknak írják, tegnapi leplezték le Szabolcsmegye milleniumi emléktábláját. Az ünnepséget a nyiregyházi dalárda nyitotta meg; a törvénytáblóság nevében V a y Péter főszolgabíró beszélt: a felavatást S z a b ó Lajos esperes végezte. De beu bankett volt, amelyen a királyi Feilitzsch főispán köszöntötte fel.

* A Weiser-féle »Zaladrill« sorvetőgépi diadala. Levárol következő sürgönyt vettük: Az itteni nemzetközi vetőgépversenyen Weiser J. C. nagykanizsai gépgyáros Zaladrill vetőgépe az összes versenyepeket diadalmasan legyőzte, a mennyiben az első díjat, az arany érmét ez nyerte el. A gazdaközönség elragadtatva szemlélte a gép nagyszerűségét. — A gépgyár jelenvolt igazgatója Heimler nyomban 22 gépet eladott.

A süket ég.

Irta: Gondy Károly.

Debreczen, szept. 22.

I.

»Le ciel est sourd aux prières des faibles.« Rousseau: Héloïse.

Mióta a világ áll, volt vallás. Az ember úgy hitt az Istenben, mint az állat az emberekben; egymástól elváhatlanok voltak. A legerősebb állat is meghajol az ember hatalma előtt és az erőtlén ember nem hajolna már senki előtt?

Az állat hizelegve hááldokdik a közvetve vett jókért, a mikért sokszor erején felül megdolgozik; az ember is a világ szépségéért és a föld gyönyöreitől áthatva sejtja a felsőbb hatalom befolyását e mindenségre és érzi minden részesített áldásaiban.

Az őskor embereiben is megtaláljuk a

hálaérzetet: áldoztak. Áldoznak pedig a legdrágább kincsrel, vérrrel. Jákob nem pusztult tüzzel akarta az egy igaz Istennek lángoló szeretetének jelét adni: fiát szánta az égi máglyára, mit a kegyes Isten el nem fogadhatott.

Es mily áldozatokra képes még ma is a szeretet, regisztrálja elég szomorúan a napi sajtó!

Az Istennek most már nem oly drága jelekben halálkodunk; de minek is kínáljuk vissza azt, mit már Tőle nyertünk? Miért áldoznánk egy kis találmányért száz ökröt? Hát a szabadságom mire való? Nem arra, hogy még több ökröt süthessünk? Nem elég tantétel nekünk a becsületet önfentartás? Nem úgy van az már Pythagorás!...

... más az órás, más az uszolás.

Istenünk már távolabb lakik és jobban elfordult tőlünk, nem hat már oda fel egyenesen színe elé áldozatunkban zsidó fénye. Nem áldozhatunk már vérrrel, mert erre regtől az Isten kegyelméből a fejedelmek váltották a szabadságot.

Ora et labore! Nekünk földi raboknak még csak az ima és ének van fenntartva; a munkáról nem is szólunk; munkabérünket az állam kezeli.

Es mikor imádkozunk? Midőn kétségbe estünk; lazás epedéseink, forró vágyaink tu lépik földi határakat.

Ha két szerelmes örök egyesülésért esdek, Isten bizonyára meghallgatja őket, hiszen az egyesítés, egyesülés egyenesen az ő áldozata; a közszereket pedig egységes hatalmának támpontja.

De mit tegyen az Uristen, ha két ellenséges had fia egymással szemben az ütközet előtt, kiki a maga igazságában levett főveggel és feltett szuronyával térdre borulva a győzelemre kéri segítségét? Erre aztán ráillik a bravuros huszár talpraesett mondása: Istenem! ne segíts sem nekem, sem néki, csak azt nézd meg, hogy mit csinálnak!...

Most újabb a ritus nyelv kérdése került újra felszínre. Az a kérdés, miféle nyelven imádkozunk, melyik nyelv tetszetőbb az Uristennek.

Ha a Babel torony teljes befejezését a vegyes törzű munkások sok nyelvisége zavarta meg: hogy épüljön most az egy igaz hitnek égbe nyúló tornya, ha ezernél több nyelven beszél az emberiség? A külön nyelv külön vallást, külön Istent teremtett; nemcsak a nemzet maga, de hite is a nyelvében él... él a magyarok Istene! — A mi görögjeink is azt óhajtják, hogy papjuk magyarul tartsa végig az istentiszteletet, ne egyesüljön abba semmi érthetetlen szó, mit szívük át nem érezhet, magyarul imádkozhassanak, ha már magyar kenyéren táplálkoznak. — Es miért ne?

Papot egyáltalán el sem lehet képzelni latin nyelv tudás nélkül. E mellett a rabbi okvetlenül héberül tud, sőt a görög orszúl, a lutheránus tótul is predikál. Nálunk kivétel nélkül csak az ev. ref. lelkész hirdeti tiszta magyarsággal az Isten igéjét; magyarul a hivi nyelvén vall és azért nevezik vallását magyar vallásnak.

Itt Debreczenben p. Krausz rabbi egy perfect héber, míg összes hivi egy kukkot sem tudnak héberül; legfeljebb a betűt használnak a német írásához.

Csak azt ne gondolja valaki, hogy az a fertelmes német, mit csak nálunk használnak a zsidók, hogy az zsidó is van. A héber nyelv sokkal nemesebb és min a keleti nyelvnek szülő anyja, tisztelendő matróna. A héber nyelv lehet kuforrása a theologiai tanulmányoknak, már csak régiségenél is, de nem közvetlen tolmácsa lelki üdvösségünknek. A nyelv mindenkor csak eszköz emeltyű, de nem maga a felemelendő magaszos tárgya a közös egy igaz vallásnak.

Es volna eltérés vagy több ut a lelki üdvösség ezéja fele? — Nincsen, csak az emberi szívbe oltott közös érzés a mi egyetlen vezérünk és ha az igaz, akkor nagyon közel találjuk Istenünk et, mert bennünk lakozik.

A népek létüket, jogukat nem egy időben szereztek, a miért különböző napon ünneplik a nemzetiség és vallásuk eredetét. Sok már az ünnep; sok mátyrja volt a vallásnak, a hazának, a nemzetek szentü. Örzi azok emlékeit.

Közeledik okt. 6-dika! a zsidók legnagyobb ünnepe. Az egy Istennek, Jehovának szánt napon csak nem lehet csatázni, népjogot védeni, éhgyomorral hogy is fogna fegyvert az igaz hívő?!

Hát igen tisztelt Fehérvári báró! miért nem ülünk közösen nemzeti gyászünnepe? 1849-ben ugyan e napon csak a hóhér nem tartott munkaszünetet — a hiéna csak halottit tort szokott ülni — 13 jeles vezér felett gyzedelmeskedett. Lehet-e még sckáig süket az ég?!

IRODALOM

A magyar nemzet története. Vettük a Szalay Baróty írta, Magyar Nemzet Története. 64 füzetét. Ez a Habsburg hazbéli királyaink egyik legrokonszenvesebb a népétől annyira szeretett uralkodójának Mária Tereziának trónraléptétől az osztrák örökösödési háború utolsó kitöréséig adja elő az eseményeket melyeknek folyamán a Vitam et Sanguinem hatalmas elhangzásával Magyarország a Habsburg dinasztianak megmentője lön. Az illusztrációk bőségén kívül műmellékleti gyanánt Hadik Andrást gr. tábornokot lóháton hozza. A többi képek Fleury bibornok, Pálffy János nádor, Mária Terezia a pozsonyi koronázási dombon Mária Terezia koronázásának emlékére vert érem. A Vitam et Sanguinem jelenetének egykorú allegorikus ábrázolása. Ferencz lotharingiai herceg, Mária Terezia férje, József főherceg gyermekkori arczképe. Grassalkovich Antal. VII Károly császár, Khevenhüller Lajos. Andrást gróf, Károly lotharingi herceg, Hilázt Péter a pestmegyei nemesi felkelők ezredese. Hadnagy a Gyulai ekredből XV Lajos francia király.

KÖZGAZDASÁG.

Tapasztalatok a szőlő termelése körül.

Debreczen, szept. 22.

A phylloxera és peronoszpora vészes pusztításának sajnálatos eredménye — mint számsz. gazdatársamat — úgy engemet is utólért. Husz katasztrális holdat kitevő szőlős területem ma már csak nyomát is alig mutatja annak, hogy nemrégiben teli erszénynek volt kiapadhatatlan forrása. Hogy köznyelven szóljak: a y i k t o m a s i k a t k i a b a l j a i l y k é p e t n y u j t a z e g y k o r m é g f ü r t ö k k e l g a z d a g o n t e r h e l t s z ö l ő s k e r t.

Segíts magadon, s az Isten is megsegít. Ezt a közmondást követve azonnal hozzálátam sorsom javításához s eltökéltem magamat hogy leküzdvé annak az atkozott kis rovarnak s ugyszólván alig látható gombának fellépéséből származó veszteséget, ujbol telepíték szőlőt s ezt választom továbbra is megélhetésem színteréül.

Elhatározásomat nem bántam meg, mert ha most már az Isten is megsegít, rövid idő alatt ujbol a fürtökben dúszálkodhatok.

Nehogy azonban gazdatársaim is oly drágán jussanak ily helyzethez mint jó magam, közlöm alábbiakban a telepítés alkalmámai szerzett azon tapasztalataimat, melyek a trágyázás terén felmerültek.

Köztudomásu, hogy a szőlőtrágyázás kérdése még mindig bizonytalanság bomályában dereng s ha a trágyázás kereszttül vitélet illetőleg szak emberekhez fordul a szőlősgazda tanácsért, olyan feleletet kap, mely se hideg se meleg, a mely mindent mond és még se mond semmit.

En is néhány évvel ezelőt kérdést intéztem egy szaklap ujan szőlőtermelő szaktársaimhoz az iránt hogy a trágyázás minő

módját ajánlják. Recepte érkezett bőven ugyan, de egy sem volt olyan mely kedvemre való lett volna.

Magam állítottam tehát egyet össze olyformán, hogy a trágyázást istálló trágyával kezdtem meg, s kihordattam 150 kg. szuperfoszfátot; második évben 200 kg. szuperfoszfátot, a harmadikban pedig ugyanannyi szuperfoszfátot s 150 kg. kálira került a sor. Eleget vélttem ezzel tenni a talajom javításán de egy szőlőszeti könyv akadván kezembe, körülbelül ehhez hasonló trágyázást olvastam azon különbséggel, hogy abban a trágyázás ismétlése válik szükségessé a 4-ik évtől kezdve hasonló sorrendben.

Tépelődtem most már magamban, hogy vajjon eleget tegyek-e a jelzett irodai tanácsának? Eleget tettem, de őszintén megvallva, az eredmény nem elégielt ki, mert a trágyázásra fordított költség nem állott arányban a jövedelemmel. A trágyázás ezen módját tehát nem ajánlom, hanem igenis egy másikat, melyet ugyancsak egy kat. hold területen alkalmaztam, s mely abba állott, hogy az egészen szegénynek mondható talajt a telepítéskor körülbelül 400 q. istálló trágyával trágyáztam meg, a következő évben pedig magam állítottam össze egy keveréket és pedig egy tökére számitottam 20 gramm szuperfoszfátot, 10 gramm kénsvavas kálit s 20 gramm száritott sertestrágyát. E keveréket a sorok hosszában készítet sekely barázdában szórtaam el, elszőrás után pedig a barázdát ismét behuztam.

Összehasonlítva az ily módon megtrágyázott területet, azzal, mely trágyázatlan maradt feltűnő eltérést észleltem a szőlőtőkék növekedésénél. A harmadik és következő években ugyanezt ismétltem, s mondhatom igen szép eredményt értem el nemcsak a mennyiség, de a minőség javulásában is.

Kivánatosnak tartanám, ha szőlőtermelő társaim agyagtalajon is tennének kísérletet a trágyázás ezen nemivel.

Szőlősgazda.

Budapesti gabonatözsde

szept. 20

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	76	—00—00	80	00.00—00.00
»	77	—00—00	81	00.00—00.00
»	78	—00—00	82	—
Tiszavidéki ó	79	—00—00	81	13.65—12.70
»	76	12.25—12.35	80	—
»	77	12.40—12.45	81	12.70—12.75
Pestvidéki ó	78	12.50—12.55	82	12.60—12.65
»	79	12.55—12.65	—	—
»	79	12.60—12.30	80	—
Fehérmegyei ó	76	12.20—12.40	81	—
»	78	12.35—12.50	82	12.65—12.70
»	79	12.45—12.60	—	12.65—12.70
Bácskai ó	76	12.55—12.35	80	—
»	77	12.25—12.45	81	12.70—12.75
»	78	12.40—12.50	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	80	—
»	78	—	81	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	8.40 8.50
» másodrendű	—	8.30 8.35
Árpa takarmányrak	» 60—62	6.15 6.30
» égetni való	» 62—64	6.60 7.30
» serfőzdei	» 64—66	8.— 10.00
Zab	» 39—41	6.30 6.50
Tengeri búza	» uj —	4.95 5.50
» más nemű	» —	4.35 5.35
Repeze búza	» —	12.20 13.00

Sertésvásár.

szept. 20.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 56—55 krajczár, közép (páronkint 250—260 kilogramm sulyban) 53—54 krajczár Kőnyü (páronkint 220 kilogramm terjedő sulyban) 52—53 krajczár.

Sertéselészám: 1897. évi szept. 13-ik napján volt készlet 28.805 darab, 1897 szept. hónap 14-ik felhajtott 211 drb, 1897 szept.

hónap 14-ik napján készletben 28.805 darab, 1897 szept. hónap 14-ik felhajtott 211 drb, 1897 szept.

A... (Életkép...)

Felesége; hezgett a vendégségét magához... (Életkép...)

De a bor... (Életkép...)

A becsület... (Életkép...)

bónap 14-ik napján elszállított 403 darab 1897 szept. hónap 15-ik napjára marad készletben 28.613 drb. A bizott sertés üzlet irányzata élénk.

CSARNOK.

A jövő reménye.

(Életrajp a szabadságharc idejéből.)

Irtá: Somodi József. 21.

Felesége; Timár Rozália asszony, már kezdett a vendégek előtt irulni-pirulni. Aztán saját magához beszélt. . . Bizonyosan feje fölött az uram a garatra, most nem tudja, hogy mit csinál. . . Vagy talán Tamás már nem is szeret. Pedig mindig azt mondta, hogy én az asszonyok között »kivétel« vagyok, hogy milyen »gondos, jó szívű« vagyok, hogy az egész vármegyében se találhatott volna ilyen »takaros« feleséget, mint én. Ugyan mi baja lehet hát? . . . Vagy talán sohasem is szeretett? Oh csak magunk legyünk! Majd számolunk férjem uram! Isten! . . . Isten! . . . Csak már vége lenne ennek a lakodalomnak! . . .

De a borbélyának is kijutott a titkos jó kívánatból, mely őt a poklok fenekére szánta. . . Hogy nem szegényli a más becsületes urat elcsábítani! Hej csak Nyirő Péter komám lenne, tudom Isten, hogy nem tűrné feleségének ezt a kacérságát. De szegény már három nap óta beteg. . . Minek is invitálta hát az uram ide ezt a cizra dárát? Becsületes asszonyok férje mellett a helye. Az igaz, hogy Nyirő Péter komám csak a foga fájt. . . Ez kicsinált dolog. Hiszen sohasem láttam ilyen cizra felöltözve. Mennyi szalag van rajta! S mind rózsaszínű. Hát illeik ez ilyen »vén« asszonynak? Már hat éve hogy férjénél van. Ni! Még az arany karpereczét is föltette. Pedig tudom, hogy — talni arany. Talán az sem. Be van futtatva. Ni! Milyen piros! Sohasem volt ilyen. Bizonyosan ki van festve. Hogy mosolyog az uramra! No várj te beste lélek! . . . Meg keserülöd meg est!!!

A becsületes csizmadia mester figyelme nem kerülte ki neje féltékenysége. Nem gondolt vele. Pedig szive úgy fájt, hogy az ő »legkedvesbbik« feleségének szomorúságát okozta. De jól érezte, tudta, hogy most ő a helyzet ura. Hát ki is akarta azt szákmányolni.

Végre megelégedvén — a mint hitte — bölcs taktikáját: nagy lassúsággal ellátta maga alól a székét. Izgett-mozgott. Köhécselt. Aztán újra a vőlegényhez fordult.

Hát most azt kérdelem tőled, Olaszországban is diadalmasan harcoló szerelmes szép öcsém, hogy mikor Mariskával megesküdél, mennyi pénzre számítottál.

No már ezen kérdésnél a vendégsereg ugyancsak fülelt.

— Már mint én? Mit gondol kedves bácsi? Nem számítottam én egy fillére sem.

Hiszen maga mondott el kedves bácsi mindent a Mariska meghalt szüleitől. Tehát jól tudtam, hogy ő — semmit se fog örökölni. De azért — magához ölelve menyasszonyát — Magyarországnak és Erdélynek nincsen annyi kincse, a miért én odaadom az én tündér Mariskámat.

— Nemes szív. Tudtam, hogy ezt fogod felelni. Jer, hadd csókoljalak meg.

E kedélyes jelenet, a vendégek szemébe hirtelen könnyet csalt. De Magyar Tamás se tarthatta vissza magát a látható megindulástól — bármennyire keményszívű akart is jelenben lenni. Most az egyszer nem sikerült a politikája. Tehát félre fordult. Letörölte könnyeit. És olyan magyaros, igaz csókol nyomott Andornak sebhelytől forradasos két arcára: hogy Mariska is megirigyelhette volna tőle. Aztán újra megszólt:

— Azt mondd, hogy örökség nélkül szeretted fogadott leányunkat? Jó. De hát ha, valaki — mielőtt feleséged lett volna — már megcsókolta Mariskát.

A nászereg asszonyi része csak most kezdett hűledezni. . . Talán még sem olyan »angyal«, »tündér« ez a menyasszony?

De nem azért volt Mariska szerető nő, hogy finom érzéssel föl ne találta volna magát. S mintegy egész lelkével, szerelmével férjén csüggve, minden legkisebb gondolkodás, remegés nélkül, csengő hangon mondja:

— Kedves férjem. . . uram! Tartozom neked egy »nagy titok«-kal,

— Mond szíven.

— Mikor a kedves néni megtudta, hogy te tíz évi várfogságra vagy elítélve: azonnal menni akart a kegyelmes urhoz, hogy téged a fogságból minden áron kiszabadít. Ha másként nem lehet, hát asszonyi fortélytal. — Szándékáról aztán nagy nehezen lebeszéltem. Mert tartottam tőle, hogy a kedves néni, tulbuzgóságában még elrontja a dolgot s te még nagyobb büntetést kapsz. Hiszen a kegyetlen kegyelmes ur kökemény szívet női hang úgy sem lágyíthatja meg. De — képzeld! — tudtom, beleegyezésem nélkül mégis elment. — Közbenjárása után — Istennek hála — sikerült, ha nem teljesen is. Mert ha a fogságból ki nem szabadulhatott is: — de a mi fő — megment-t a gyalázatos haláltól. Mert én úgy tudom, hogy a »bitófára« voltál ítélve. Hogyan lehetett hát tíz évi várfogságod?

— Mem bírom másként érteni, csak úgy, hogy a kedves néni volt — a jó nemző. . . A bácsi aztán hallva, a mi beszélgetésünket, hogy neje teged a fogságból ki akar szabadítani: örömeben megcsókolta őt. De . . . de megcsókol engem is. . . A néni nagy szörnyűkődések között kért aztán bocsánatot én tőlem. Én pedig azt feleltem, hogyha az én »szíven« hazajön, a kedves bácsi engem többé úgy se csókolhat meg. Mert a mit tíz év alatt elmulasztottam, rajtad fogom én üdvösségem forró . . . forró csókkal helyreállítani. . . . Hát — kérlek — ugy-e nem neheztelsz?

A vendégek újabb, kedves meglepetésben részesültek, Mindenkinnek szemé, lelkülsége a szemérmes: fülüg elpirult menyasszonyon

függött. . . Az irigy asszonyok pedig restelkedve köhécseletek, hogy eltitkolják: mennyire felsültek véleményükkel?!!

(Vége köv.)

Nyilt-tér.

Krondorfi Savanyuviz

HELLEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ,

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

tüdő, gyomor és
vizekőlyag bántalmaknál
sikerrel használhatók.

Debreczenben foraktár: Csanak József úrnál.
Kapható még: Geréby Fülöp, Rickl J. Szabó
Zsigmond, Pélegházi János uraknál.

Dr. Szotyori Nagy Kálmán

orvos, sebésztudor, szülész.

DEBRECZEN, Egyháztér 338. sz.

Rendel: d. e. 8-9-ig.
d. u. 2-3-ig.

Csütörtökön d. u. szegényeknek ingyen.

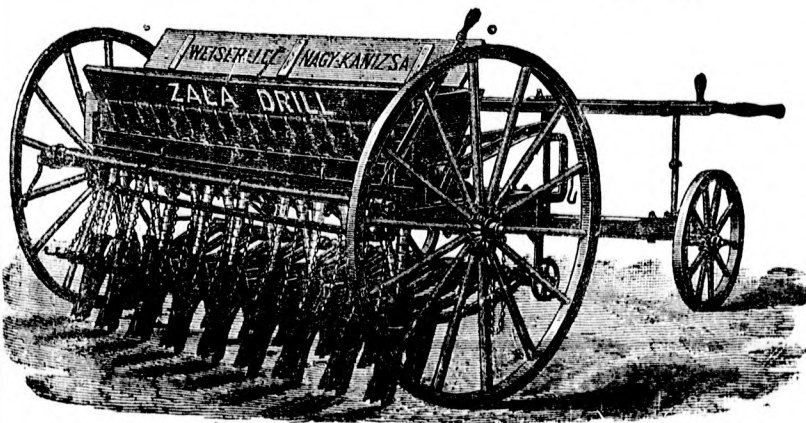
☎ Telefon 231. szám. ☎

H. Hadházon a piacon a legjobb helyen egy 12 év óta fennálló, kitünő jömenetelű

rőfös és rövidáru

üzlet berendezéssel, kényelmes lakással, családi viszonyok miatt azonnal átadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

A legjobb vetőgép a „Zala-Drill“

Vetőgépem győzelme.

Tudatom a nagyerdemű közönséggel, hogy a Lévai nemzetközi vetőgép-versenyen **Zaladrill** vetőgépem az összes versenygépek felett diadalmasan győzedelmeskedett és az első díjjal az arany éremmel kitünttettem. — A gazdaközönség a »Zaladrill« vetőgépet elragadtatással szemlélte s ott a kiállításon nyomban 22 gépet megrendelt.

Kiváló tisztelettel

Weiser J. C. gazdasági gépgyára

képvisezője Debreczenben, Klejn Jakab

Raktár főpiacz Szikszay-ház (a nagyítószde udvarán.)

Bámulatos olcsó árban
beszerezhető
Ifj. Kovács S.
czégnél

Kossuth-utca I-só tkpéztár épület.

Női czipő III minőség	párja	2 frt 25
» » II prima	»	2 frt 50
» » I »	»	2 frt 75
» » keztyű bőr	»	3 frt 30
» félczipő I frt 60, 1 frt 75,	2 frt.	
Férfi czipő III minőség		2 frt 25
» » II »		2 frt 50
» » I »		3 frt —
Legfinomabb »		3 frt 80
Fiu és leányka hegymászó czipő		
Bergsteiger I frt 1.30, 1.50, 1.80, 2.		2.50 páronként.

Csődöttömegtől megvett és kimaradt
vászon és schiffon áruk

félfárban,

valamint

férfi ingek,

alsó nadrágok, gallér, manchetták, nyak-
kendők, zsebkendők.

férfi és fiu kalapok

(valódi Pichler féle)

harisnyák, keztyűk, esőernyők, utiböröndők,

illatszerek

stb. igen előnyösen beszerezhetők a

fenti czégnél.

Gazdatiszt kerestetik

a szabolesmegyei

mogyorósi gazdaságba;

az eddigi alkalmazásról szóló bizonyít-
ványokkal felszerelt ajánlatok lehetőleg
személyesen adandók át f. hó 26-ig
Debreczenben Kossuth-utca 31.
szám

Dr. Balkányi Miklós

irodájában.

Iroda áthelyezés.

Vadon Sándor

ügyvéd

irodáját Nagy-Várad-utczára 22 12
szám a kir. törvényszéki palotá-
val szemben helyezte át.

kedves szülők

gyermekük részére a leg-
jutányosbban az
iskolai öltönyöket
csakis

Steiner József
főpacz. Biederman palota
kész férfi- és gyermek ruha
üzletében
szerezhetik be, a hol kitűnő készit-
ményü
bécsi férfi- és gyermek ruhák
árusítottak el.

Se nem bizomány,
se nem Rókraktár,
Iskolai öltönyök
3 1/2 forinttól feljebb!
Saját gyáram
POZSONY
Frigyes-főherczeg-ut.

Pontos kiszolgálat.

Pásztor Gyula és Társa

vaskereskedésében

DEBRECZEN, Csapó-utca Takarékszövetkezet házában

Nagy raktár vas, aczél és rézárúkban, kovács, lakatos, asz-
talos és mindenféle műszerek.

Gépfelszerelések

Háztartási eszközök, konyhafelszerelési edények, solingeni evő-
eszközök, ollók és zsebkések. Kályhák, takarékszűtőhelyek, mér-
legek. Épület és bútort vasalások. Kátrányos fedellemez, elszige-
telőlemez. Vadász, biztonsági és szobafegyverek, töltények és
töltény hüvelyek.

A szüreti idényre a legjobb minőségű

bornyomó zsákok

jutányos áron kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

A Bika szálloda mellett.

Katz Hermann

férfi-, fiu- és gyermek-ruha raktára Debreczenben,
Alapított 1880. évben.

A jelenlegi hűvös őszi idény beálltával bátorkodom a t. cz. közönség-
nek óriási nagy raktáramon készletben levő férfi, fiu s gyermek-öltönyeimel
a következő árak mellett ajánlani:

1000 drb. gyermek costüm 3—10 évesig	2—8 frtig.
1000 » fiu öltöny	4—15 »
500 » fiu s gyermek köpeny 3—15 évesig	4—15 »
1000 » magános pantallón s csizma nadrág	2—8 »
2000 » férfi öltöny a legújabb divat chewiott, kamgarn, Zsolnai Loden	8—25 »
1200 » rövid téli kabát, lodea, chewiott és mandarin	4—15 »
600 » hosszú téli kabát és Ulster többféle divatos színekben	9—40 »
Elegáns Jaquet vagy Fereacz József öltönyök	15—35 »

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét arra, hogy készle-
temet legnagyobb részben saját felügyeleten alatti helyben a legjobb szabók
által készíttetem.

A Bika szálloda mellett.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.